

KURJER ZAGŁĘBIA

Redakcja i Administracja otwarte od 8-ej rano bez przerwy do 7-cj godz. wieczorem. W niedziele i święta od 9-ej do 11-ej godz. rano.

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, ul. Dęblńska Nr. 7.

Uznana powszechnie lampa z drutu! Do nabycia wszędzie!

Auergesellschaft, Berlin, O. 17.

6624

W odpowiedzi na depezę, wyslaną w dniu urodzin J. C. M. Cesarza Wilhelma przez Tymczasową Radę Stanu, nadszedł onegdaj telegram treści następującej:

„Tymczasowa Rada Stanu Królestwa Polskiego w Warszawie.

Tymczasowej Radzie Stanu najmocniej dziękuję za serdeczne życzenia, przesłane w dniu Moich urodzin.

Przyjąłem zarazem z prawdziwym zadowoleniem wyrażoną mi wdzięczność za przyrzeczone przeze mnie, wspólnie z Moim Najdostojniejszym Sprzymierzeńcem, odbudowanie Królestwa Polskiego.

Pełnej odpowiedzialności pracy Tymczasowej Rady Stanu życzę błogosławionych i pomyślnych wyników.

WILHELM I. R.”

Z wyborów.

Pierwszy okres walki wyborczej do Rady Miejskiej mija. Z otwartą przyłbicą wystąpiły: Polski Komitet Demokratyczny, Centralny Komitet i Lewica Socjalistyczna. Kolo Gospodarcze, przywdziawszy maskę apolityczną, mieni się rozmaitemi barwami — jest w nich coś z Komitetu Demokratycznego, jest coś z Komitetu Centralnego, jest nawet duża doza z obu odłamów socjalistycznych.

Naprawdę bezpartyjnym jest Komitet Demokratyczny; on też obejmuje najogólniejszy zakres działania i najszersze warstwy mieszkańców Sosnowca — nie zasklepia się ani w kółku ściśle partyjnym, ani zawodowym, ani klasowym, ale dostępnym jest dla wszystkich ludzi dobrej woli, którzy zdecydowani są złączyć swe siły dla dobra miasta i którzy wybiegają po za ciasne i zbyt jednostronne pojęcie zadania przyszłej Rady. Przeciwnicy usiłują nadać K. D. barwę nienawistną i na jego barki zwałić odpowiedzialność za przeszłość, teraźniejszość i przyszłość, zapominając, że K. D. jest formacją świeżą, zawiązaną w celach ściśle wyborczych.

K. D. jest także szczerze i bez zastrzeżeń demokratyczny. Demokratyczności K. D. opiera się nie na wyłączność interesów tej, lub owej klasy, albo warstwy, lecz na jedności wszystkich klas i warstw, mając na celu dobro ogółu i harmonię społeczną. Nie schlebiamy nikomu i nie ludzimy nikogo nieziszczalnemi obietnicami, ale stoimy na realnym gruncie wspólnej pracy, wspólnych obowiązków i wspólnych korzyści. Jeżeli lud i rzesza robotcza zasługują na szczególną uwagę, to dla tego tylko, że pod tym względem najwięcej jest do zrobienia. Więc dziś, gdy bodaj raz pierwszy nadarza się możliwość otwarcie stanąć obok siebie, zwracamy się do robotników z wyraźnym obliczem i ze szczerem słowem: chodźmy razem, wykonajmy pracę, do której nas powołuje dzień dzisiejszy, bo my bez was ani radzić, ani rządzić nie chcemy; posłuchajcie nas uważnie i bez uprzedzeń, a i my wysłuchamy z uwagą i ze skupieniem, co wy nam powiecie. Nie mówimy — wybierzcie z pośród nas; przeciwnie oświadczamy wyraźnie, dajcie mandaty tym z pośród was, którzy się cieszą waszym szacunkiem i zaufaniem, niech tylko połączą się z naszymi wybrańcami, niech razem strzegą wiary naszych ojców, naszych tradycji i obyczajów, niech szerzą światło, które dzieciom naszym wskaże drogę do lepszej doli, niech pamiętają o naszych domach, by kwitło w nich zdrowie i wygoda, niech nie zapominają i o chlebie powszednim, iżby go starczyło dla wszystkich, niech zajmą się biednymi i słabymi tak, żeby nie było bezdomnych i opuszczonych pośród nas.

Przeciwnicy nasi, osobiście ci, co chcieliby rozporządzać Waszym ciałem i waszemi duszami, siłą się wzbudzić w was nieufność, względem nas, ale zważcie tylko, czy w tych słowach jasnych i prostych można dopatrzeć się choćby cienia obłudy, czy w słowach tych, którzy się mienią jedynymi ważnymi opiekunami i przywódcami, nie widać chęci kierowania wami według własnych zamiarów? Czy nie burzą się na każdą próbę z waszej strony, by rządzić się własnym rozumem i własnym sumieniem?

My rozpoczęliśmy pracę w imię miłości i prawdy. Nie chcieliśmy siac waśni i rozterki. Nawet w walce pragnęliśmy utrzymać pozaszanowanie dla przeciwnika i formy kulturalne. Ale czego nam nie zarzucano? I ten wiatr, co po polu wieje, i głód i mór i wszyst-

kie klęski, które spadły na nas wraz z wojną. Wszystkie błędy i przewinienia, które kiedykolwiek były popełnione, przypisują nam, chociaż większość nas tyle z tem ma wspólnego, żeśmy tę biedę i te niedogodności wraz z innymi znosili.

I z naszej strony padło wreszcie niejedno ostre słowo, gdy miara kłamstwa i zaciętości partyjnej przebrana została, gdy słyszemy zarzuty, że niedbamy ani o robotnika, ani o Polskę, że nie chcemy ani wolności, ani niepodległości. Czyż może być coś bardziej oburzącego i coś równie niepojętego?

W ciągu lat 125 wiodła wszystkich nas niby słup ognia, wolność i niepodległość Polski; aziliśmy przez mogiły i krzyże, przez rzeki krwi i nigdy nie traciłmy z oczu tego świetlanego drogowskazu, a dziś pewne grupy i pewne odłamy przywłaszczają sobie te szczytne hasła i wypisują je sobie, jako swój własny szyld. Nie, pod tym względem niema różnic, jak Polska szeroka i długa — cały naród, to jeden obóz państwowców i niepodległościowców. My nie pozwolimy na uzurpację nazw i tytułów, które należą do ogółu społeczeństwa.

Myśmy jednak nikomu rękawicy nie rzucali, ale rzuconą nam podnosimy i stwierdzamy w sposób najbardziej stanowczy, że metoda plwania, wymyślenia i zohydzenia żywych i umarłych z przeciwnego obozu jest niegodna partii poważnych i patriotycznych.

Gdybyż trzymano się pewnej stałej linii wytyczonej, gdybyż opierano się na faktach rzeczywistych, gdybyż starano się podmalować tło naturalnymi barwami! Ale logika, historia, prądy, rzeczywiste i zmyślane — wszystko to rzuca się w kocioł partyjny i warzy się z tego taki bigos, że nie jest w stanie strawić go i umysł wyrobiony.

Nasz program da się streścić w krótkich słowach. Pobudzić chcemy wszystkich obywateli Polaków w Sosnowcu do udziału w wyborach, tak iżby nikt nie zaniedbał tego swojego prawa i zarazem obowiązku. Rzecz oczywista, że chcielibyśmy pozyskać największą liczbę zwolenników, nikomu jednak się nie narzucamy i nikogo nie zwalczamy z tych partii przeciwnych, które stoja na gruncie szczerze narodowym. Dajemy do tego, żeby żadne miejsce w Radzie Miejskiej, należne nam, nie wpadło w niepoliśkie ręce. Pragniemy skupić wszystkie siły polskie około pracy dla dobra miasta — nie wysuwamy na plan pierwszy żadnej klasy, żadnej warstwy, uważając, że zadaniem Rady będzie pogodzenie i szarmonizowanie interesów całej ludności, kładziemy tylko główny nacisk na charakter polski miasta i na zabezpieczenie naszych interesów narodowych. Prawa równe dla wszystkich, ciężary według środków. Bylibyśmy szczęśliwi, gdyby nam się powiodło przeprowadzić porozumienie wszystkich partii, przynajmniej na gruncie interesów miasta, powtarzamy bowiem, że zabarwienia stronnicego nie mamy i nie pytamy nikogo o jego stempel partyjny; różnice polityczne chcemy uszanować.

My głęboko wierzymy, że zbawienie nie spłynie na nas z pod czerwonych sztandarów, że nie zbudujemy wiele, gdy ugrzęźniemy tylko w zadaniach gospodarczych, że nie doprowadzą nas również do celu hasła głośne i butne, lecz rozumny i dojrzały czyn.

J. Kiesewetter.

Dlaczego?

Jak głosi sprawozdanie w Nr. 17 „Iskry” z dnia 23 stycznia zebranie nowopowstałego Pogońskiego koła Macierzy wobec mającego się odbyć w Warszawie ogólnokrajowego zebrania delegatów kół Macierzy i w razie debaty nad zmianą ustawy upoważnia swego delegata — do głosowania na zjeździe za utrzymaniem pierwotnej redakcji ustawy P. M. Sz. wbrew usiłowaniu malkontentów, którzy ustęp w ustawie o wychowaniu narodowym i religijnem pragnęliby zastąpić — wychowaniem w duchu Katolickim i narodowym”.

Powyższe chyba jasne i dokładne sprawozdanie nie każe nam wątpić, że na zebraniu w ten sposób również sprawa była omawiana — i najzupełniej błędnie. Przypuszczając omyłkę, czekaliśmy dotąd z poruszeniem tej kwestji, oczekując od zarządu koła czy redakcji sprostowania, które jednak nie nastąpiło.

W debatach zaś tego zebrania ratą nas dwie rzeczy:

1) przeinaczenie odnośnego punktu ustawy P. M. Sz.;

2) obawa przed nadaniem katolickiego charakteru wychowaniu.

Dziwnem, bardzo dziwnem musi się wydawać balamutne przeinaczenie ustawy, tembardziej, że koło obiecuje sobie pracować wśród braci robotniczej w duchu oświatowo-kulturalnym.

Rozpoczynając pracę należałoby przede wszystkim zapoznać się samym organizatorem i swych członków z brzmieniem ustawy, odnośny zaś ustęp ustawy, o czym Zarząd widocznie nie wie, czy wiedzieć nie chce, brzmi jak następuje: „I. Towarzystwo Polskiej Macierzy Szkolnej ma na celu *terro-wienie i popieranie oświaty w duchu narodowym*”. Więc — ani słowa o religijności. Organizatorowie tedy w swej działalności mijają się już w samym początku ze swemi założeniami, bo błędne i balamutne przedstawianie sprawy ani oświeca, ani kultury nie pomnaża.

Słuszne jest podnoszone ze wszęch stron żądanie aby ustawa została odpowiednio dopelniona i zabezpieczyła religijne wychowanie, bo takie jedynie wytwarza w sercu dziecka zdrowie i tężyznę moralną, szczerpi i rozwija najszlachetniejsze cnoty i uczucia. Jeśli zaś chodzi o formę tego religijnego wychowania, to Polak — z nazwy chrześcijanin, imieniem katolik — innego nie zna, jak tylko katolickie. Bo czyż można pomyśleć sobie ojca czy matkę katolików, by pominałszy swój Kościół, sumienie dziecka oddał pod kierownictwo meczetów, czy bóżnic — a sama nazwa „religijne wychowanie” tego w teorii nie wyklucza. Stawiana jest potrzeba katolickiego wychowania, bo takiego uprawnieni są rodzice katolicy żądać dla swych dzieci, stawianem jest, aby wychowaniu zapewnić te środki i siłą przetwarzania i uświęcania charakterów, które w kościele katolickim tkwią, a które opromieniły imię polskie chwałą świętości Stanisława Kostki, Królewicza Kazimierza, Jadwigi Królowej i tyle innych, że między bohaterów i gwiazdy ludzkości są poczytani. A więc tylko troska, tylko gorąca chęć dyktuje nam te pragnienie, aby światło Wiary naszej i siły Kościoła katolickiego oświecały i krzepiły serca młodzieży naszej. Cóż można przeciwko temu mieć? A jednak

